

[Niels Andersen.]

er det juridiske spørgsmål, vi her i folketinget bliver stillet over for.

Jeg vil gerne fremhæve, at det er et spørgsmål, det enkelte medlem må tage stilling til. I denne forbindelse ønsker jeg også at understrege, at et spørgsmål af denne karakter ikke kan være noget partispørgsmål, og minder i denne forbindelse om grundlovens § 56, der foreskriver, at folketingets medlemmer ene er bundet af deres overbevisning.

Hvad angår spørgsmålet, om der kan rejses tiltale mod forhenværende minister Kjærbøl, fordi han i marts 1957 over for redaktør Palle Brandt har fremsat trusler om at afskedige ham fra stillingen, såfremt redaktøren fortsatte med at fremkomme med kritiske artikler om forsvarligheden af vintersejlad på Grønland, fremgår det klart af justitsministerens tale i dag, at der i hvert fald ikke er tale om et strafbart forhold. Dermed være ikke sagt, at jeg finder den anvendte fremgangsmåde tiltalende. Tværtimod mener jeg, at vi fortsat må stå vagt om en fri og uafhængig presse, også for Grønlandspostens vedkommende.

Der synes således ikke at være noget juridisk grundlag for at rejse tiltale mod forhenværende minister Kjærbøl. Alle juridiske instanser skønner ens i denne sag. Hvorvidt folketinget ønsker at skønne på samme måde, er et spørgsmål, der helt må overlades til det enkelte medlem, men jeg vil gerne anbefale, at vi nu drøfter problemerne igennem i et folketingsudvalg og søger at komme frem til klarhed over, hvad der er rigtigt at gøre i denne sag, og således at vi ikke kommer i strid med vor egen retsplejelov.

Der har i forbindelse med denne sag været rejst spørgsmålet om en ministeransvarlighedslov, idet ministre jo nu kun kan dømmes efter den gældende straffelov på samme måde som landets øvrige borgere. Som følge af at dette spørgsmål er rejst, har regeringen nedsat et udvalg, som skal forberede en sådan ministeransvarlighedslov, og dette initiativ kan jeg kun hilse med tilfredshed, selv om jeg er af den opfattelse, at det er et uhyre vanskeligt arbejde at forme en sådan lov, således at den kan omfatte alle de forhold, der kan forekomme ved en ministers embedsførelse.

Fuglsang: Jeg har ikke den mest ubetingede tillid til den afgørelse, en rigsret vil træffe i en sag som denne; jeg hører ikke til dem — og ingen af mine erfaringer taler for det — som anser en sådan ret, sammensat som den er ligeligt af højesteretsdommere og ikke-jurister, udpeget af folketinget, som et organ, der står over politik og klassespørgsmål. Når jeg alligevel på kommunisternes vegne kan tilsige mit partis tilslutning til de forslag, der er fremsat om rigsretssag mod fhv. minister Kjærbøl, er det for det første, fordi dette giver mulighed for at undersøge sagen og i nogen grad placere ansvaret, hvilket forståeligt nok har optaget befolkningen stærkt her i landet, og dernæst fordi en sådan rigsretssag med vidneafhøringer under ansvar og offentlige forhandlinger kan yde bidrag til at opklare omstændighederne ved denne sag, forhold, som også af hensyn til fremtiden bør komme frem.

Ganske vist synes statsadvokat Bech at være kommet til den slutning, at Kjærbøls svar til nu afdøde folketingsmand Augo Lynge her i salen den 13. marts 1957 må være i strid med kendsgerningerne og dette til trods for, at motiveringen for L ynges spørgsmål var Kjærbøl bekendt på forhånd; men alligevel mener statsadvokaten ikke, at Kjærbøl har udvist et forhold, som omfattes af straffelovens kap. 16, og som giver grundlag for at rejse sag.

Det er dette om, hvorvidt der er grundlag for en rigsretssag, det høje ting skal tage stilling til, og selvfølgelig kan det ikke være en sag, der afgøres ud fra en statsadvokats mening, særlig efter at den er rejst her i tinget på den måde, som det er sket. Det må erkendes, at der ganske naturligt er vanskeligheder, når det gælder om at tage stilling og gøre ret og skel i en sag af et omfang som denne, hvor så mange interesser og synspunkter løber sammen. Dertil kommer, at det som bekendt er overmåde svært konkret at genfremkalde tiden for begivenheder, der ligger forholdsvis langt tilbage. Men selv med dette som baggrund, og uanset hvad den fhv. minister og de, der tilsyneladende står ham nærmest, kan huske eller ej — og der synes her at være en iøjnefaldende ensartethed med hensyn til svigtende hukommelse mellem Kjærbøl og hans daværende sekretær, når